



**InBáze Berkat, o.s. – programy organizace**

**Činnost kulturních mediátorů**

Mgr. Eva Dohnalová  
Vedoucí sociálního oddělení  
[dohnalová@inbaze.cz](mailto:dohnalová@inbaze.cz)  
[www.inbaze.cz](http://www.inbaze.cz)



# Informace o organizaci

- ◆ Vznik 2001 pod názvem Občanské sdružení Berkat v Čechensku
- ◆ 2006 – založení komunitního centra pro migranty a českou veřejnost InBáze v Praze
- ◆ **Posláním InBáze Berkat o.s. je pomáhat migrantům v obtížných životních situacích a vytvářet otevřený a bezpečný prostor pro vzájemné poznávání lidí různých kultur**
- ◆ Současné programy w [www.inbaze.cz](http://www.inbaze.cz)
- ◆ a) komunitní programy
- ◆ b) sociální, právní a psychologické poradenství, asistenční služby a kulturní mediace
- ◆ c) InBáze Berkat dětem – programy pro druhou generaci migrantů
- ◆ d) sociální podnikání Ethnocatering
- ◆ Členství v Konsorciu nevládních organizací pracujících s migranty <http://konsorcium-nno.cz/>
- ◆ Financování organizace



# Migrační situace v ČR

- ◆ K 31.8.2011 v ČR 412.612 cizinců (Praha 144.343)
- ◆ Vývoj počtu cizinců 2008-2011 (dlouhodobý a trvalý pobyt)
- ◆ [http://czso.cz/csu/cizinci.nsf/tabulky/ciz\\_pocet\\_cizincu-001](http://czso.cz/csu/cizinci.nsf/tabulky/ciz_pocet_cizincu-001)
- ◆ <http://www.mvcr.cz/clanek/cizinci-s-povolenym-pobytem.aspx>
  
- ◆ Vývoj počtu žadatelů o mezinárodní ochranu a azylantů a osob s přidělenou doplňkovou ochranou
- ◆ [http://czso.cz/csu/cizinci.nsf/kapitola/ciz\\_rizeni\\_azyl](http://czso.cz/csu/cizinci.nsf/kapitola/ciz_rizeni_azyl)
- ◆ <http://www.mvcr.cz/clanek/souhrnna-zprava-o-mezinarodni-ochrane-za-rok-2010.aspx>
  
- ◆ Zákon č.325/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR
  - ◆ Novelizace od 1.1.2011
  - ◆ Převod agendy dlouhodobých pobytů na Odbor azylové a migrační politiky MV ČR
  - ◆ Zpřísnění podmínek pro pobyt za účelem podnikání
  - ◆ Zavedení povinnosti komplexního zdravotního pojištění při prodlužování pobytu na území ČR



# Migrační situace v ČR

- ◆ Komplikace spjaté s předčasným převedením agendy z cizinecké policie na OAMP
  - ◆ nedodržování lhůt správního řízení
- ◆ Usnesení vlády ČESKÉ REPUBLIKY ze dne 19. ledna 2011 č. 48 o opatřeních k řízení ekonomické migrace, ochraně práv osob migrujících za prací a realizaci návratů
- ◆ Nový věcný záměr cizineckého zákona
  - ◆ Národní vízum
  - ◆ Zpřísnění podmínek pro podnikatele
- ◆ <http://www.mvcr.cz/clanek/navrh-nove-upravy-vstupu-a-pobytu-cizincu-volneho-pobytu-obcanu-eu-a-jejich-prislusniku-a-ochrany-hranic.aspx>



# Kulturní mediátoři v InBázi Berkat o.s.

- ◆ Východisko: zapojení migrantů samotných do činnosti sdružení vede k efektivnějšímu oslovení klientů a naplňování jejich potřeb
- ◆ Nutnost poskytovat služby v terénu a vyjít za klienty
  - ◆ Situace migrantů v době ekonomické krize
- ◆ Iniciační projekt Asistenční služby pro migranty v Praze Evropského integračního fondu 1.1.2011- 30.6.2012
- ◆ Tým kulturních mediátorů
  - ◆ pro arabsky, anglicky, vietnamsky, mongolsky a rusky hovořící migranty
  - ◆ Zaměstnanci InBáze Berkat o.s.
  - ◆ Úzká spolupráce se sociálními pracovníky a právníkem
  - ◆ Navázání klientů mediátorů na další služby organizace



# Kompetence kulturních mediátorů

## ❖ Znalosti (what?)

- ◆ Jazyk (čeština, mateřský jazyk, další jazyky)
- ◆ Legislativa (primárně zákon o pobytu cizinců, správní řád, sociální zabezpečení)
- ❖ Orientace v praktických aspektech života
- ◆ Základní znalosti o tlumočení

## ◆ Dovednosti (how?)

- ◆ Komunikační dovednosti a velká sociální síť
- ◆ mediační dovednosti
- ◆ Interkulturní citlivost
- ◆ Manažerské dovednosti (umět vystupovat jako autorita a získat respekt na obou stranách)

## ◆ Postoje/hodnoty (why?)

- ◆ Neutralita vs. Zájmy klienta vs. Zájmy státu
- ◆ Příslušník etnické komunity – nároky a rizika
- ◆ Finanční aspekty ohodnocení služby



# Pracovní terén mediátorů

## Mapování tzv. přirozeného prostředí, kde žijí migranti

- ◆ Arabská klientela - ambasády, modlitebny, školy, rodiny
- ◆ Ruský mluvící klientela - ruské obchody, hotely, nemocnice
- ◆ Vietnamská klientela - tržnice, večerky
- ◆ Mongolská klientela – fabriky, ubytovny

## Rizika spjatá s „terénem“

- ◆ Nebezpečné oblasti, lidé
- ◆ Nutnost pracovat v týmu
- ◆ Nutnost být speciálně vyškolen pro práci v terénu

## Problematické oblasti

- ◆ Málo pracovních pozic (nemožnost pracovat v týmu)
- ◆ Absence kapacity na zajištění bezpečnosti mediátorů
- ◆ Příliš vysoké požadavky na samostatnost mediátora a jeho komunikační dovednosti



# Pracovní terén mediátorů – oddělení pobytu cizinců OAMP MVČR

Pilotní model od března 2011 ve spolupráci s Ministerstvem vnitra ČR

- ◆ [http://inbaze.cz/index.php?option=com\\_content&view=article&id=252%3Ainbaze&catid=36&Itemid=85](http://inbaze.cz/index.php?option=com_content&view=article&id=252%3Ainbaze&catid=36&Itemid=85)
- ◆ **Výhody:**
  - ◆ epicentrum výskytu cizinců v Praze (osobní účast §169 ods.12 ZPC)
  - ◆ Poradenství a tlumočení pro zranitelné cizince
  - ◆ Možnost působit proto zlotřilým praktikám zprostředkovatelů
- ◆ **Nevýhody**
  - ◆ Dočasný model – nevládní sektor supluje služby státu
  - ◆ Složitá pozice – obhajoba zájmu klientů před úředníky OAMP a konkurence pro zprostředkovatele
  - ◆ Střet zájmů – nevládní sektor v prostoru ministerstva vnitra
  - ◆ Vysoké nároky na odbornost vs. nedostatečné zázemí
  - ◆ Psychicky náročné (permanentní vystavení se klientům, zaměstnancům MVČR)





# Sociální tlumočení

- ◆ Pilotní vzdělávací modul pro sociální tlumočnický z řad migrantů
- ◆ Realizuje nevládní organizace Meta o.s.  
[http://metaos.cz/UserFiles/doc/Soci%C3%A1ln%C3%AD%20tlumo%C4%8Den%C3%AD%20ve%20styku%20s%20cizinci\\_META.pdf](http://metaos.cz/UserFiles/doc/Soci%C3%A1ln%C3%AD%20tlumo%C4%8Den%C3%AD%20ve%20styku%20s%20cizinci_META.pdf)
- ◆ Veřejná zakázka MPSV
- ◆ Modul pro vietnamské, mongolské a rusky mluvící tlumočnický
- ◆ Kurz zahrnuje
  - ◆ a) obecný modul (24 hodin)
    - ◆ Etika, komunikační dovednosti, interkulturní komunikace, úvod do tlumočení, základy tlumočení
  - ◆ b) specifický modul (60 hodin)
    - ◆ Školství a vzdělávání, každodenní život, trestná činnost a další protiprávní jednání, zdravotnictví, pobytový zákon, zaměstnání, sociální zabezpečení, podnikání a daňová problematika
  - ◆ c) placená stáž



# Sociální tlumočení/kulturní mediace – výhledy do budoucnosti

- ◆ Zájem o sociální tlumočení v plánovaném projektu Integrační centrum hlavního města Prahy pro rok 2012 v rámci EIF
- ◆ **Kulturní mediátoři**
  - ◆ Tendence formalizovat danou roli coby profesi (požadavky na vzdělání, placená činnost, diskuse o etickém kodexu)
  - ◆ Instituce si čím dál více uvědomují potřebnost kulturních mediátorů (náklady na soudní tlumočníky velmi vysoké)
  - ◆ Rekrutují se neformálně (známí migrantů), nebo v rámci nevládních organizací, či spolupracují se státní správou (např. tlumočení na policii , pro Správu uprchlických zařízení aj.)
  - ◆ Obecně v ČR zapojení samotných migrantů do integračních procesů narůstá (aktivní zejména druhá generace migrantů)



**Děkuji za pozornost a  
srdečně Vás zvu na návštěvu k nám!**



*InBáze Berkat, o.s.*

*[www.inbaze.cz](http://www.inbaze.cz)*

*Mgr. Eva Dohnalová*